

Sygn. akt IV K 423/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2014 roku

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie IV Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Agnieszka Furman

Protokolant: Anna Frydrychowska, A. G.

bez udziału prokuratora, zawiadomionego wokandą

po rozpoznaniu na rozprawach dniach 13 sierpnia 2014, 22 października 2014 roku sprawy

1. A. Ł., syna A. i G. z domu G., urodzonego (...) w W.,

oskarżonego o to, że:

w dniu 26 sierpnia 2013 roku w Urzędzie Celnym (...) w W. spowodował wprowadzenie organu celnego w błąd w zgłoszeniu celnym (...) w zakresie tożsamości importowanego ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich na obszar celny Wspólnoty towaru w postaci 84 kg netto mieszanki aromatycznej do palenia stanowiącej wyrób podlegający obowiązkowi opodatkowania podatkiem akcyzowym i oznaczania znakami akcyzy, przez co spowodował narażenie na uszczuplenie należności celnej w wys. 592,- PLN, podatku akcyzowego w wys. 11.268,- PLN oraz podatku VAT w wys. 3.748,- PLN, **tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 87 § 1 i 4 k.k.s. w zb. z art. 63 § 2 i 6 k.k.s. w zb. z art. 56 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.**

2. J. H., z domu J., córki W. i J. z domu K., urodzonej (...) w W.,

oskarżonej o to, że:

w dniu 26 sierpnia 2013 roku w Urzędzie Celnym (...) w W. spowodowała wprowadzenie organu celnego w błąd w zgłoszeniu celnym (...) dokonany na rzecz (...) trade A. Ł. - w zakresie taryfikacji celnej importowanego ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich towaru w postaci 84 kg netto mieszanki aromatycznej do palenia stanowiącej wyrób podlegający obowiązkowi opodatkowania podatkiem akcyzowym i oznaczania znakami akcyzy, przez co spowodowała narażenie na uszczuplenie należności celnej w wys. 592,- PLN, podatku akcyzowego w wys. 11.268,- PLN oraz podatku VAT w wys. 3.748,- PLN, **tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 87 § 1 i 4 k.k.s. w zb. z art. 63 § 2 i 6 k.k.s. w zb. z art. 56 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.**

o r z e k a :

I. uniewinnia oskarżonego A. Ł. oraz oskarżoną J. H. od popełnienia zarzucanych im czynów;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. koszty postępowania przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt: **IV K 423/14**

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Latem 2013r. A. Ł., (...), sprowadził na polski obszar celny towar, który został zakwalifikowany jako kadzidło. Przy zamówieniu towaru, od producenta towaru A. M. Non T. M. uzyskał certyfikat z którego wynikało, że jest to produkt

stosowany w aromaterapii, jako alternatywa środka leczniczego, która wykorzystuje materiały roślinne, znane jako olejki eteryczne, melasy ziołowe i inne związki aromatyczne (k.180). Ponadto eksporter poinformował go, że towar nie zawiera tytoniu i nie powinien być spożywany ani palony (k.187).

W imieniu oskarżonego, zgłoszenia celnego, w procedurze dopuszczenia do obrotu (...) z dnia 26 sierpnia 2013r., dokonała agent celny J. G.. Na podstawie uzyskanej od importera informacji oraz tłumaczenia faktury (k.8, 83,84), towar został zadeklarowany jako kadzidelka zapachowe – 14 opakowań i zakwalifikowany do kodu (...) ze stawką celną 6,5% oraz stawką podatkową 23%, co oznaczało, że sprowadzany wyrób nie podlega obowiązkowi opodatkowania obowiązkiem akcyzowym. Było to już trzecie zgłoszenie celne wykonywane przez J. H. w imieniu tego importera (k.62-7 czerwca 2013r., k. 72 – 19 lipca 2013r.).

Przed dokonaniem zgłoszenia celnego A. Ł. przekazał Agencji (...) fakturę w języku angielskim wraz z tłumaczeniem i oświadczenie, że importowany towar jest kadzidłem niezawierającym tytoniu (k.105-106, 83-85).

W związku z uzyskaną informacją J. G. dokonała w imieniu oskarżonego zgłoszenia celnego klasyfikując towar do kodu (...).

Funkcjonariusz celny J. K., mając na względzie rodzaj sprowadzonego towaru, kraj przywozu (Zjednoczone Emiraty Arabskie), nazwę nadawcy (A. T. F.) skierował przesyłkę do rewizji celnej (k. 59v).

Oskarżeni są osobami niekaranymi (k. 100, 128).

Powyższe ustalenia zostały dokonane w oparciu wyjaśnienia oskarżonych A. Ł. (k.187-191,114-115,) i J. H. (k.192-194, 105v), zeznania świadków L. Z. (k.60 – 61,195 – 196) i J. K. (k. 59v, 194) oraz dokumenty ujawnione na rozprawie w dniu 13 sierpnia 2014r. (k.197), w szczególności protokół badań przeprowadzonych przez laboratorium celne Izby Celnej w B. (k. 43-47)

Oskarżony A. Ł. nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Nie kwestionował ustaleń faktycznych w zakresie przebiegu wydarzeń związanych ze sprowadzeniem towaru, zgłoszeniem celnym i zastosowanym w zgłoszeniu kodem nomenklaturowym. Nie zgodził się jednak z końcowymi wnioskami sprawozdania z badań z dnia 02 października 2013r. We wnioskach końcowych znalazło się twierdzenie, że produkty sprowadzone przez oskarżonego powinny być zakwalifikowane jako wyroby niezawierające tytoniu, przeznaczone do palenia w fajkach wodnych, do kodu (...) i zgodnie z art. 98 ust.5 i ust.8 ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym są wyrobem akcyzowym.

W przekonaniu oskarżonego sprowadzona przez niego melasa nie jest wyrobem akcyzowym. Wskazuje, że przed sprowadzeniem towaru otrzymał od producenta certyfikat określający przeznaczenie i skład towaru. Ponadto zapoznał się z indywidualnymi interpretacjami celnym dotyczącymi takich samych produktów z których wynikało, że nie podlegają one ustawie o podatku akcyzowym. Oskarżony dodał, że produkt miał być umieszczony w opakowaniach jednostkowych, na których miała być umieszczona informacja, że wyrób nie jest przeznaczony do jedzenia, palenia i dla dzieci.

W dniu 12 listopada 2013r, Oskarżony sam wystąpił do Dyrektora Izby(...)w W. z wnioskiem o wydanie pisemnej interpretacji prawa podatkowego (k. 177-179). We wniosku wskazał taki sam skład towaru, jaki posiadał towar przez niego już sprowadzony tj. melasę, fruktozę, naturalny aromat, trzcinę cukrową. Określił, że produkt ten ma być przeznaczony do palenisk i kominków, zapakowany będzie w plastikowe woreczki włożone w szczelne pudełko plastikowe lub kartonik. Na etykietach umieszczona będzie informacja, że wyrób należy chronić przed dziećmi, że wyrób nie nadaje się do jedzenia i palenia.

W Interpretacji Indywidualnej Dyrektor Izby (...) w W., określił, że produkt wskazany we wniosku A. Ł. nie jest wyrobem tytoniowym, zatem nie podlega ustawie o podatku akcyzowym. Stanowisko to wywiódł po dokonaniu szczegółowej interpretacji art. 98 ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym. Celem właściwej oceny zaistniałego stanu faktycznego konieczne było dokonanie interpretacji art. 98 ust.5 i 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2008r.

o podatku akcyzowym. Zgodnie z tym przepisem za tytoń do palenia uznaje się produkty składające się w całości albo w części z substancji innych niż tytoń. Muszą one tylko spełniać kryteria przewidziane w ust. 2,3 lub 5 wspomnianego przepisu, wówczas traktowane są jako tytoń do palenia i papierosy. W niniejszej sprawie znaczenie ma przepis art. 98 ust. 5, który definiuje jakie produkty uznawane są za tytoń do palenia.

Immanentną cechą tytoniu do palenia jest, jak sama nazwa wskazuje, możliwość użycia go do palenia, zatem wyrób musi „nadawać się do palenia”. Ustawa nie definiuje tego pojęcia, dlatego konieczne było odwołanie się do jego językowego znaczenia. Z Małego słownika języka polskiego, Wydawnictwo (...)r., wynika, że nadawać się-nadać się, to być odpowiednim do czegoś, stosowanym do czegoś lub na coś. Natomiast „palić” to w szczególności używać tytoniu poprzez wciąganie dymu z żarzącego się papierosa, fajki, cygara.

Zatem nadający się do palenia to taki wyrób, który w papierosie, fajce lub cygarze poprzez jego żarzenie się wywołuje dym nadający się do wdychania.

Tym samym masa przeznaczona do kominków i palenisk, a umieszczonymi stosownymi ostrzeżeniami, że wyrób nie nadaje się do palenia nie będzie tytoniem do palenia a tym samym nie będzie podlegać rygorom ustawy o podatku akcyzowym. Powyższe prezentowane stanowisko Dyrektora Izby (...)w W. wskazuje na poważne rozbieżności w interpretacji przepisu art. 98 ust. 8 ustawy o podatku akcyzowym.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego w całości, a w szczególności, co do jego twierdzenia, że był przekonany, iż produkt, który importuje nie jest obłożony podatkiem akcyzowym a jego poprawna nomenklatura celna to (...). Dostrzec należy, że oskarżony kontaktował się z eksporterem towaru i uzyskał od niego informację, że produkt nie nadaje się do spożycia przez ludzi, a służy jedynie w aromaterapii (k. 180-181). Z myślą o tym właśnie zastosowaniu oskarżony towar sprowadził – brak jest bowiem dowodu, który wskazywałby, że oskarżony miał zamiar zmienić jego zastosowanie. W tym stanie rzeczy, uznać należy, że przekonanie oskarżonego, że importowany produkt nie podlega akcyzie – zwłaszcza wobec prawnej złożoności problemu, na którą wskazuje uzyskana przez oskarżonego indywidualna interpretacja podatkowa – było usprawiedliwione okolicznościami. W tym miejscu zaznaczyć należy, że wywód oskarżyciela odnośnie do wyjaśnień oskarżonego (k. 141v) jest nietrafiony. Oskarżyciel wskazuje, że posłużenie się przez eksportera na stronie internetowej terminem „flavour” wskazuje, że reklamowany produkt przeznaczony jest do konsumpcji, termin ów bowiem – w ocenie oskarżyciela – znaczy tyle, co „smak”. W odpowiedzi na powyższe wskazać trzeba, że termin „flavour” ma szereg znaczeń i obok słowa „smak” może także znaczyć „aromat” lub zapach np. „substancje zapachowe” czy „substancje aromatyzowane”. Mieć należy na uwadze także stopień znajomości języka angielskiego oskarżonego, który sam oskarżony określił, jako podstawowy. W świetle powyższego nie sposób jest przyjąć, że oskarżony mógł i powinien był dojść do przekonania, że importowany przez niego produkt służy do palenia, tym bardziej, że otrzymał od producenta informację wskazującą na okoliczność przeciwną. Ponadto do akt dołączone zostały kopie stron internetowych reklamujących towary sprzedawane przez firmę (...). Ogłoszenia te, zdaniem oskarżonego (k.189), zostały umieszczone w Internecie już po zatrzymaniu ujętego w zarzucie towaru. Zatem nie może dziwić fakt, że wśród towarów oferowanych do sprzedaży przez oskarżonego nie znalazły się kadzidła.

Przesłuchana w charakterze podejrzanej J. H. nie przyznała się do zarzucanego jej czynu i wyjaśniła, iż (k.103, 105v) zgłoszenia celnego dokonała na podstawie tłumaczenia importera, które otrzymała e-mailem, zgodnie z procedurą ustaloną w agencji celnej w której jest zatrudniona. Importer przetłumaczył faktury jako kadzidło, więc taryfikacja tego typu towaru jest jednoznaczna i jest opisana w taryfie celnej pod kodem (...). Nie miała podstaw do podejrzewania nieprawdy, co do opisu towaru przez importera, który jako jedyny mógł wiedzieć co zawiera przesyłka. Odpowiadając na pytania Urzędu Celnego podejrzana wyjaśniła ponadto, iż w zawodzie agenta celnego pracuje od 1994 roku i przez ten okres zajmowała się odprawami na (...). Nigdy wcześniej nie zgłaszała do odprawy żadnych towarów akcyzowych, zgłaszała natomiast dla różnych firm kadzidła. Jeśli była rewizja celna towaru, to zawsze potwierdzało się, że są to kadzidła i klasyfikacja do kodu (...) była prawidłowa. Łącznie dla firmy (...) zgłaszała trzy przesyłki. Nie były one poddawane wstępnej rewizji z powodu braku wątpliwości, co do tłumaczenia importera, że są to kadzidła. Gdyby importer nie był pewny, co do zawartości przesyłki, nadesłał zdjęcia wskazujące na to, że towar jest do palenia dla ludzi,

to poddałaby go rewizji wstępnej sugerowany kod (...). Tłumaczenie importera, że towar to kadzidło niezawierające tytoniu uznała za wiarygodne.

Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonej za wiarygodne.. W toku sprawy nie ujawniono dowodu, który wskazywałby, że oskarżona wiedziała lub mogła podejrzewać, że towar, którego zgłoszenia dokonywała nie odpowiadał informacjom przekazanych jej przez mocodawcę. Oskarżona nie dokonała rewizji wstępnej towaru (jak słusznie wskazała – nie była do tego obowiązana) i zgłoszenia dokonywała jedynie w oparciu o dane, które uzyskała od oskarżonego. Nadmienić należy, że korespondencja email pomiędzy oskarżonymi wskazuje, że oskarżona upewniała się, że towar, którego zgłoszenia dokonywała, nie jest wyrobem tytoniowym. Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd uznał, że postępowanie oskarżonej było w pełni prawidłowe – oskarżona nie wiedziała, że importowany towar obłożony jest podatkiem akcyzowym, a zatem podobnie jak w przypadku oskarżonego, działała ona pod wpływem błędu, co do okoliczności stanowiącej znamię czynu. Wyjaśnienia oskarżonej w zakresie, w jakim wskazuje, że oskarżony wskazał jej kod taryfy celnej nie mają znaczenia. Nawet gdyby tak było, informacja ta nie jest dla niej wiążąca. Ponadto z wyjaśnień oskarżonego i z treści korespondencji wynika, że oskarżony rzeczywiście wskazał kod taryfikacji celnej, ale dotyczyło to poprzednich zgłoszeń celnych (k.65, 219).

Sąd dał wiarę zeznaniom L. Z., które korespondują z pozostałym materiałem dowodowym. Zaznaczyć należy, że depozycje tego świadka miały ograniczoną przydatność dla sprawy, świadek nie podał, bowiem informacji bezpośrednio rzutujących na odpowiedzialność oskarżonych a jedynie wyjaśnił procedurę postępowania pracowników Agencji (...), w której zatrudniona była oskarżona. Podobnie wiarygodne jawią się zeznania J. K. – funkcjonariusza celnego, który skierował przedmiotowy towar do rewizji celnej. Depozycje świadka odpowiadają protokołom czynności celnych przeprowadzonych w sprawie, a fakty podane przez świadka nie były kwestionowane przez strony.

Sąd rekonstruując stan faktyczny oparł się także na dokumentacji zgromadzonej w sprawie, w tym na dokumentach urzędowych powstałych w toku kontroli celnej jak również dokumentach prywatnych przedłożonych przez oskarżonego. Rzetelność rzeczonych dowodów nie została przez strony zakwestionowana a ich treść nie budzi wątpliwości i odpowiada okolicznościom wskazywanym przez osobowe źródła dowodowe. W szczególności, Sąd oparł się ekspertyzie przedmiotowego towaru dokonanej przez laboratorium celne Izby (...) w B.. Ekspertyza przeprowadzona jest przez podmiot fachowy, jest spójna, logiczna i zrozumiała, i można stanowić pełnoprawny dowód w sprawie, wyjąwszy ustalenie, że badany produkt klasyfikuje się według kodu (...). Powyższe ustalenie ma bowiem charakter oceny prawnej a jedynym organem, który w toku postępowania jurysdykcyjnego umocowany jest do ferowania takich ocen, jest Sąd rozpoznający sprawę (art. 8 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks).

Sąd zważył, co następuje.

Art. 56 § 1 kks penalizuje zachowanie podatnika, który składając organowi podatkowemu deklarację, podaje w niej nieprawdę, narażając tym samym podatek na uszczuplenie. Omawiany przepis będzie miał zastosowanie w szczególności wtedy, gdy w zgłoszeniu celnym podatnik fałszywie oznaczając towar obliczy należność z tytułu podatku VAT według niższej niż właściwa stawki. Art. 87 § 1 kks obejmuje swoją hipotezą sytuację analogiczną, gdy organem wprowadzającym w błąd jest organ kontroli celnej i narażono na uszczuplenie należność celną. Z kolei znamiona art. 63 § 2 kks wypełnia ten, kto wprowadza na obszar celny towary akcyzowe nieopatrzone znakami akcyzy. Jeśli w konkretnej sytuacji sprawca sprowadza na obszar celny towar akcyzowy fałszywie go oznaczając jako towar nieakcyzowy, co prowadzi jednocześnie do zastosowania wobec niego niższych stawek podatku VAT i należności celnej, zasadnym jest w myśl art. 7 § 1 kks zastosowanie kumulatywnej kwalifikacji prawnej i przypisanie sprawcy jednego czynu odpowiadającego znamionom wszystkich naruszonych przepisów. Omawiane przepisy mają swoje typy uprzywilejowane, gdzie znamieniem specjalizującym jest wartość należności narażonej na uszczuplenie, a wartościami progowymi 8.400 zł i 336.000 zł (odpowiednio: wartość progu ustawowego – pięciokrotność minimalnego wynagrodzenia, art. 53 § 3 i 6 kks oraz mała wartość – dwustukrotność minimalnego wynagrodzenia, art. 53 § 14 kks).

Podkreślić jednak należy, że wszystkie opisane w akapicie powyższym czyny zabronione popełnione mogą być jedynie umyślnie, co ma fundamentalne znaczenie dla sprawy. W myśl art. 4 § 2 kks strona podmiotowa przestępstwa lub wykroczenia skarbowego przybiera postać umyślności jeśli sprawca ma zamiar jego popełnienia (zamiar bezpośredni) lub przewidując możliwość jego popełnienia – godzi się na to (zamiar wynikowy). Warunkiem przypisania odpowiedzialności karnej jest obejmowanie swoją świadomością wszystkich znamion czynu zabronionego. Jeśli sprawca czynu nie ma świadomości, że jedna z okoliczności jego zachowania odpowiada znamionom czynu zabronionego, pozostając w tym zakresie w błędzie (error facti), to nie można przypisać mu odpowiedzialności karnej (art. 10 § 1 kks). Tak właśnie stan rzeczy przedstawia się w sprawie niniejszej. Oskarżony dokonując zakupu towaru przekonany był, że nie stanowi on towaru, który obłożony jest podatkiem akcyzowym, był pewien, że sprowadzany przez niego towar w postaci kadzidełek nie jest towarem akcyzowym i taką informację przekazał oskarżonej. Przy czym przekonanie oskarżonego, że importowany produkt nie podlega akcyzie – zwłaszcza wobec prawnej złożoności problemu, na którą wskazuje uzyskana przez oskarżonego indywidualna interpretacja podatkowa – było usprawiedliwione okolicznościami. Natomiast oskarżona, będąc przekonana, że otrzymuje od swojego mocodawcy prawidłowe dane – dokonała zgłoszenia celnego. Oboje oskarżeni pozostawali zatem w błędzie, co do okoliczności stanowiącej znamię czynu.

Oznacza to, że pomimo realizacji znamion strony przedmiotowej, zachowanie oskarżonych nie wypełnia znamion strony podmiotowej i dlatego nie jest czynem karalnym, co skutkowało uniewinnieniem.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 632 pkt 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks.